

Milyen legyen a Belváros

Érdekes részletek a rendezési tervből

A Magyar Építőművészek Szövetsége és az Építőipari Tudományos Egyesület által közösen rendezett bemutató előadáson dr. Preisich Gábor építésmérnök ismertette a budapesti Belváros rendezési tervének kérdéseit.

A tanulmányt a Budapesti Városépítési Tervező Vállalat 1964. évben készítette és annak alapelveit a fővárosi tanács 1965. márciusi ülése hagyta jóvá. A terv elsősorban azt a célt szolgálja, hogy a budapesti V. kerület területén mindennemű telepítési, építési tevékenység egységes koncepció keretében kerülhessen megvalósításra.

A budapesti Belváros, a mai V. kerület Budapest városközpontjának magva, itt helyezkedik el és helyezendő el a jövőben is az állami igazgatási és gazdasági igazgatási intézmények túlnyomó része. A Belváros a városnak az a területe, amely a belföldi és külföldi idegenforgalom számára elsősorban a város vonzó erejét alkotja, ezért itt, vagy ennek közelében kell elhelyezkedniük az idegenforgalom kiszolgálására hivatott legfontosabb létesítményeinek, szállodáknak, vendéglátóipari létesítményeknek, szórakozóhelyeknek. Kereskedelmi vonatkozásban a Belvárosban elsősorban azoknak az üzleteknek kell elhelyezkedniük, amelyek minőségükkel méltóképpen reprezentálják az ország gazdasági életének, ipari fejlettségének színvonalát és ezzel a városközpont idegenforgalmi feladatköréhez kapcsolódnak. Ugyancsak a városközpont a legkedvezőbb színhelye a szocialista nagyvárosban megnövekedett jelentőségű tudományos, kulturális, művészeti élet legfontosabb létesítményeinek.

Igazgatási fókuszpont

A felsőoktatás intézményeinek elhelyezése nem szükségképpen kapcsolódik a városközponthoz, csak abban az esetben helyezendő itt el, ha történelmi tradíciók indokolják és szükséges fejlesztésük biztosítható.

Nyilvánvaló, hogy a mai V. kerület a kétmillió nagyváros központjának szerepkörét egymagában nem láthatja el, az összes központi jellegű intézmények ide helyezése minden szempontból, elsősorban forgalmi vonatkozásban túlszűfolttságot teremtene. A Belváros beépítettsége, épületállományának értéke sem tesz lehetővé radikális átépítést. Ezért a tervezők arra törekedtek, hogy megkeressék a városnak azokat a pontjait, amelyek a Belváros »központi szerepkörének« kiegészítésére alkalmasak.

A Belvárosban dolgozók több mint 70 százaléka az igazgatási és hivatali jellegű intézményekben dolgozik. A hivatalok nagy része túlszűfolt és nem megfelelő épületben működik. Legnagyobb részük a Belvárosnak a József Attila utcától északra fekvő részében helyezkedik el, ez tekinthető a város igazgatási fő központjának. Tehermentesítésére az Árpád-híd pesti hídfőjének környékén és nagyobb távlatban a belső Erzsébetvárosban biztosíthatók igazgatási intézmények elhelyezésére alkalmas nagyobb területek.

A Belváros középső része a József Attila utca és Kossuth Lajos utca között elsősorban idegenforgalmi és kereskedelmi központ jellegű. Itt vannak, illetve itt helyezendőek el az idegenforgalom szervező létesítményei, itt van a szállodaépítésre alkalmas Duna-part, az idegenforgalmi szempontból számításba jövő üzletek legnagyobb része. A tervezők szükségesnek látják a telektömbök belsejében létesítendő, a mai üzletutcákat összekötő gyalogosforgalmú üzleti átjárók nyitását és az erre kijelölt üzletutcák ilyen jellegű fejlesztését.

A lakosság egyhatoda megfordul a Belvárosban

A Belváros déli része a közvetlenül hozzácsatlakozó területekkel kulturális és felsőoktatási központként alakult ki. Ezt fogja a jövőben kiegészíteni a Várban létesítendő kulturális központ, a Palotában elhelyezendő múzeummal, könyvtárral, kiállítási terem-

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző:		Tárgy 725.091	OSZTÁLYOZÁS
		Cím: <i>Milyen legyen a Belváros</i>			
Forrás: <i>Magyar Nemzet</i>		Idő:		Hely:	Személy
(Hely)		1965. máj. 26.			
(Idő)		(Köt. v. fiz.)		Helyszám	(Oldal)
(Hely)		(Oldal)			

mel, továbbá a Városligetben kialakuló kulturális központ az ott már fennálló múzeumokkal és az építendő Nemzeti Színházzal.

A Belváros forgalmi problémáinak megoldását megnehezíti az a körülmény, hogy míg a Belvárosban jelenleg csupán 66 000 ember lakik és a lakásviszonyok javulásával előreláthatólag ez a szám majd csökken, addig az ott dolgozók száma több mint 112 000, a napközben a Belvárosban tartózkodók száma pedig — a hivatali félforgalmat, az itt tanulókat, bevásárlókat számítva — körülbelül 300—350 ezer. Az elgondolás ennek ellenére nem javasol nagyobb arányú útátöréseket. Elsősorban a Belvárost határoló forgalmi utak kapacitásának növelését irányozza elő és azzal számol, hogy az V. kerület ügyfélforgalmának legnagyobb része a jelentősen megjavítandó tömegközlekedési hálózaton, elsősorban a földalatti gyorsvasút vonalain fog lebonyolódni.

Szálloda, irodaház, parkoló

A tanulmány feltárja a Belváros egyes telkeinek beépítési lehetőségét. Irodaházak építhetők a többi között a Kosuth Lajos tér és a Szabadság tér déli oldalán, a Roosevel

téren, a Tanács körúton. Szálloda építendő elsősorban a Duna-parton, de lehetőség van szálloda építésére a Nyugati pályaudvar mellett és a Múzeum körút—Rákóczi út sarkán is. A Vörösmarty téren a Vigadó mögött kulturális célú épület elhelyezése kívánatos kiállítási teremmel és koncertteremmel. A Belvárosban kell elhelyezni az idegenforgalom intézményeinek (IBUSZ, MALÉV) irodáit, erre a célra a Deák tér környéke látszik elsősorban alkalmasnak. A belvárosi üzletutcák kiegészítésére az utcák között átjáró gyalogos passzázsok létesítését javasolja a terv.

Valamennyi új intézmény számára gondoskodni kell gépkocsiparkoló helyekről.

A tanulmány javaslatot tesz a Belváros városképi hiányosságainak megszüntetésére, a Gellérthegyről, Várhegyről, fontosabb útvonalokról látható, a városképet zavaró tűzfalak eltakarására és a város megfelelő pontjain — néhány magasabb, a várostestből kiemelkedő épület létesítésére. Ilyen magas épület létesítendő a terv szerint elsősorban a Tanács körúton a Deák tér közelében. A tervezők végül a Belváros néhány városképi szempontból értékes terének és utcájának védetté nyilvánítását javasolják.